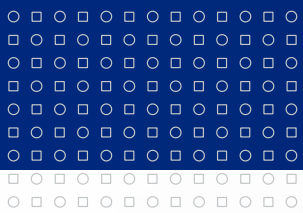

MASARYKOVA UNIVERZITA

Politická geografie

*Vybrané politicko-geografické
problémy obyvatelstva*

Národ a nacionalismus

Národ

- Historicky vzniklá stabilní skupina lidí sdílejících jazyk, území, ekonomický život a mentalitu projevující se ve společné kultuře [Stalin (1912)].
- Pojmenované historické a kulturní společenství s jednotným územím, masovým vzdělávacím systémem a společnými zákony [Anthony D. Smith (1989)].
- Národ má 5 dimenzí: ***psychologickou, kulturní, územní, politickou a historickou.***

Co je národ?

- ▣ 2 základní pojetí:
  - západní (občanské)
  - východní (etnické)

Západní pojetí

- společné historické území
- společná právně-politická organizace
- rovnost příslušníků národa
- společná občanská kultura a ideologie

Východní pojetí

- společný pokrevní původ
- společný jazyk, zvyky a tradice

Objektivní a subjektivní rysy

- ☒ podle některých autorů mají národy:
  - objektivní rysy (území, jazyk, víra, původ)

  - subjektivní rysy (vědomí příslušnosti k národu a loajalita k němu)

Suverenita

- Je základem **práva národů na sebeurčení**.
- Dává každému národu, který si dosud nevytvořil vlastní stát, právo samostatně si určit své státoprávní postavení (tj. právo vytvořit vlastní nezávislý stát, nebo se spojit s jinými národy do společného státu).
- Toto právo obecně nemají národnostní menšiny.
- V praxi je problematické právo národů na sebeurčení realizovat.

Vztah stát - národ

- Vztah mezi státem a národem je volný, mohou existovat nezávisle na sobě.
- Anglické **nation**= stát, národ, **nationality**= státní příslušnost.

Nacionalismus

- ❏ ...je názor, že národ je přirozeným a jediným „správným“ nositelem státní moci.
- ❏ Původně politický princip, který tvrdí, že politická a národní jednotka musí být shodné, je to teorie politického oprávnění, která požaduje, aby etnické hranice nebyly přetáty politickými hranicemi, a především, aby etnické hranice uvnitř daného státu neoddělovaly držitele moci od ostatních, je to zásada stejnorodých kulturních jednotek a povinné kulturní jednoty vládců a ovládaných.
[Gellner, 1983]

Separatismus

- ❏ Snaha nebo tendence vedoucí k oddělení (separaci) a osamostatnění.
- ❏ Územní separatismus se obvykle týká územní, kde převažuje například odlišná (národnostní, náboženská, kulturní) skupina obyvatel určitého státu.
- ❏ Z latinského základu *sēparātiō* – odloučení, oddělení, odtržení či rozdělení apod.).

Dezintegrace koloniálních útvarů ve 20. století

CZ

Rok dez-integrace	Původní celek (rok vytvoření)	Následnické státy (současné státy)
1920	Britská Východní Afrika (1895)	Keňa, Uganda
1937	Britská Indie (1867)	oddělen Aden (dnes součást Jemenu) a Barma (dnes Myanmar)
1945	Francouzská Indočína (1893)	Kambodža, Laos, Vietnam
1947 ¹⁾	Britská Indie (1858)	Indie, Pákistán, Bangladéš
1948	Průlivové osady (1824)	Singapur (Penang, Malakka a Labuan připojeny k Malajsku, Vánoční ostrov a Kokosové ostrovy předány Austrálii)
1960	Francouzská Západní Afrika (1904)	Benin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Guinea, Mali, Mauritánie, Niger, Senegal, Togo
1960	Francouzská Rovníková Afrika (1910)	Čad, Gabon, Kamerun, Kongo (KR), Střední Afrika
1961	Západoindická federace (1858) – současně zanikly dřívější celky Návětrné a Závětrné ostrovy	Antigua a Barbuda, Barbados, Dominika, Grenada, Jamajka, Sv. Lucie, Sv. Kryštof a Nevis, Sv. Vincenc a Grenadiny, Trinidad a Tobago, Anguilla, Br. Panenské o., Kajmanské o., Montserrat
1961	Ruanda-Urundi (1920)	Burundi, Rwanda
1963	Federace Rhodesie a Ňasko (1953)	Malawi, Zambie, Zimbabwe
1963	Gilbertovy a Lagunové ostrovy (1915)	Kiribati, Tuvalu
1976	Sv. Kryštof-Nevis-Anguilla (1753)	Anguilla, Sv. Kryštof a Nevis
1978	Tichomořské ostrovy (1946)	Marshallovy ostrovy, Mikronésie, Palau, Severní Mariany
1986	Nizozemské Antily (1886)	Aruba, Nizozemské Antily

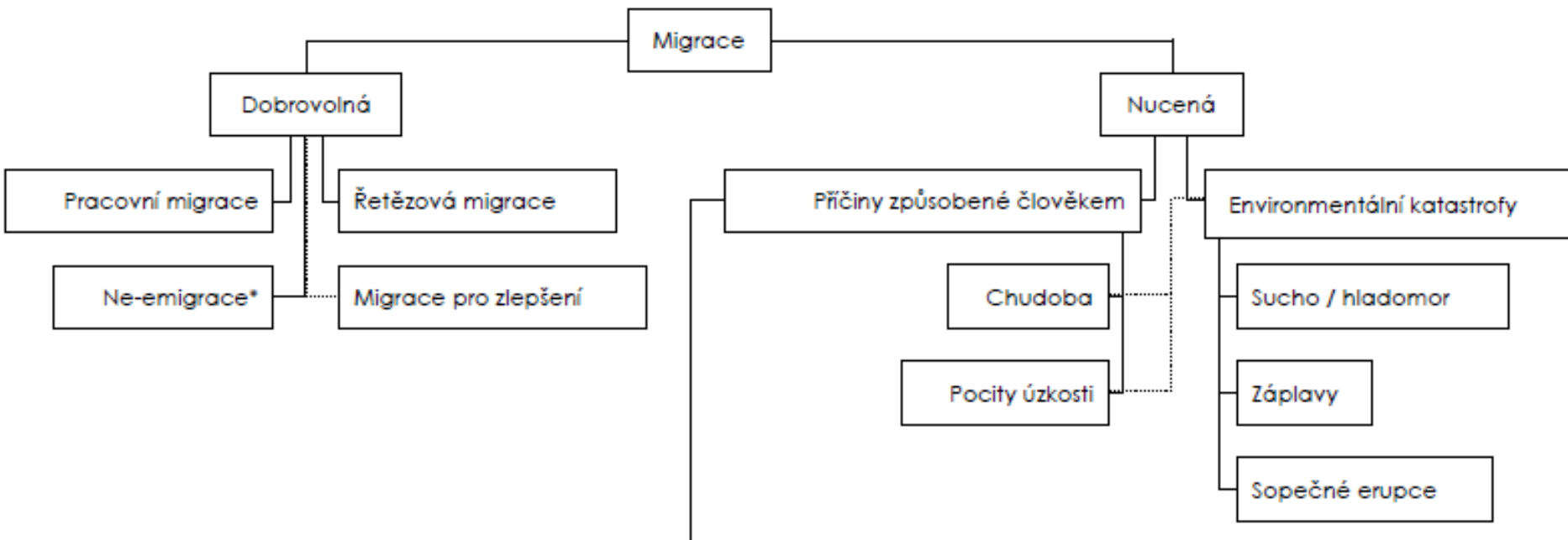
národ	počet v mil.	lokalizace ve státech (podíly v %)	národ	počet v mil.	lokalizace ve státech (podíly v %)	národ	počet v mil.	lokalizace ve státech (podíly v %)
Bihárci	110	Indie 98	Chuejové	9,4	Čína 100	Lurové	4,9	Írán 100
Javánci	92	Indonésie 100	Mandingové (vč. Malinků a Bambarů)	9,1	Mali 41	Batakové	4,8	Indonésie 100
Paňdžábcí (bez Sikhů)	88	Pákistán (muslimové) 93 Indie (hinduisté) 7	Miaoové (Hmongové)	9,1	Côte d'Ivoire 24 Guinea 22	Svahilci	4,7	Tanzanie 65 Keňa 25
Telugové	85	Indie 100	Lubové	8,6	Čína 90	Afrikánci	4,4	Jižní Afrika 100
Maráthové	80	Indie 100	Kašmířané	8,5	Vietnam 8	Wolofové	4,4	Senegal 92 Gambie 4 Mauritánie 4
Tamilové	70	Indie 96 Šrí Lanka 4	Mosijové	8,3	KDR 100	Šanové	4,3	Myanmar 98
Gudžarátci	46	Indie 98	Ujguři	8,1	Indie 67	Ovimbundové	4,3	Angola 98
Kannadové	38	Indie 100	Minangkabauové	7,8	Pákistán 33	Zandové	4,1	Burkina Faso 65 Ghana 34
Malajalámci	36	Indie 100	Panayové	7,7	Čína 97	Bhilové	4,0	KDR 75 Súdán 18 Střední Afrika 7
Urijci	35	Indie 100	Katalánci	7,5	Indonésie 100	Dógriové	4,0	Indie 100
Sundové	34	Indonésie 100	Malawijci	7,4	Filipíny 100	Kruové	4,0	Côte d'Ivoire 83 Libérie 17
Hausové	31	Nigérie 82 Niger 17	Iové	7,2	Španělsko 96	Warayové	3,9	Filipíny 100
Jorubové	27	Nigérie 93 Benin 5	Quebečané	7,0	Francie 4	Fangové	3,9	Kamerun 82 Gabon 11 Rov. Guinea 7
Fulbové	24	Nigérie 55 Guinea 13 Senegal 8	Tigrajové	7,0	Malawi 60	Góndové	3,9	Indie 100
Radžastánci	22	Indie 97	Ňamweziové	6,8	Mosambik 23	Senufové	3,9	Côte d'Ivoire 55 Mali 37 Burkina Faso 8
Igbové	21	Nigérie 100	Pahárové	6,7	Zambie 16	Balijci	3,8	Indonésie 100
Oromové	21	Etiopie 99	Ibibiové	6,6	Čína 100	Bikolové	3,8	Filipíny 100
Sindhané	20	Pákistán 85 Indie 15	Eweové a Fonové	6,5	Kanada 100	Ačežané	3,8	Indonésie 100
Kečuánci	20	Peru 55 Ekvádor 27 Bolívie 18	Tataři	6,5	Etiopie 75	Kabylové	3,8	Alžírsko 100
Kurdové	20	Írán 36 Turecko 35 Irák 22 Sýrie 7	Tsongové	6,5	Eritrea 25	Bembové	3,7	Zambie 86 KDR 14
Sikhové	18	Indie 100	Tchutiaoové	6,4	Tanzanie 100	Aymarové	3,6	Bolívie 65 Peru 33
Čuangové	17	Čína 100	Kikujové	6,2	Indie 100	Biniové (Edové)	3,6	Nigérie 100
Akanové a Baulové	17	Ghana (Akanové) 73 Côte d'Ivoire (Baulové) 27	Mongové	6,1	Keňa 63	Núbijci	3,5	Súdán 85 Egypt 15
Tagalové	16	Filipíny 100	Luhjové	6,1	Uganda 27	Karenové	3,5	Myanmar 98
Amharové	16	Etiopie 100	Balúčové	6,1	Pákistán 70 Írán 23	Mazanderánci	3,4	Írán 100
Asámci	16	Indie 100	Santálci	6,0	Afghánistán 7	Dinkové	3,3	Súdán 100
Cebuánci	15	Filipíny 100			Indie 100			
Maduřané	12	Indonésie 100						

stát	počet národů bez vlastního státu podle počtu příslušníků			
	nad 10 mil.	5–10 mil.	3–5 mil.	celkem
Indie	14	3	3	20
Nigérie	4	2	3	9
Indonésie	3	2	4	9
Čína	2	6	–	8
Pákistán	3	2	2	7
Filipíny	3	1	2	6
Etiopie	2	2	1	5
Kongo (KDR)	1	2	2	5
Írán	1	1	3	5
Mosambik	2	2	–	4
Jižní Afrika	1	2	1	4
Angola	1	1	2	4
Côte d'Ivoire	1	1	2	4
Keňa	–	3	1	4
Súdán	–	1	3	4

Národnostní menšina v ČR

- ❑ Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.
- ❑ Společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo. (§ 2).

Migrace

JANKŮ, K., 2007

Migrace

	Dobrovolná	Nucená
V rámci národního státu	Vnitřní migrant Dojíždějící za prací	Vnitřní vysídlenec (Internally Displaced Person)
Přes hranice národního státu	Migrant Imigrant Emigrant Nelegální imigrant Imigrant bez dokladů (undocumented) Ekonomický migrant	Žadatel o azyl Uprchlík
		Falešný uprchlík (bogus refugee/ asylum seeker)
	Transmigrant	

JANKŮ, K., 2007

Migrace

- Stěhování lidí nabývá v moderních podmínkách zvláštního významu.
- Svět je hranicemi geopoliticky rozparcelován na státy, které jsou zároveň nacionálně definovanými pomyslnými společenstvími (Anderson 1983 [1991]).
- Dnes je pojem migrace pevně ukotven v diskurzu politické organizace světa – mimo jiné definicí OSN.
- Úmluva o mezinárodním postavení uprchlíků z 28. října 1933.
- V letech 1949 byly v Ženevě přijaty úmluvy = Ženevské úmluvy.

Ženevské úmluvy

☒ **Ženevské úmluvy o ochraně obětí ozbrojených konfliktů**

1. Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných a nemocných příslušníků ozbrojených sil v poli,
2. Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných, nemocných a trosečníků ozbrojených sil na moři,
3. Ženevská úmluva o zacházení s válečnými zajatci,
4. Ženevská úmluva o ochraně civilních osob za války.

Úmluva o právním postavení uprchlíků

- Vyjmenovává práva uprchlíků, mj. svoboda vyznání a pohybu, právo na práci, vzdělání a přístup k cestovním dokladům, ale také se zdůrazňují závazky uprchlíka vůči hostitelské zemi.
- Univerzální nástroj – odpadá územní segregace.
- 1951
- Nástroj mezinárodního práva – mohou z něj těžit uprchlíci kdekoliv na světě.
- Přijalo ji 194 zemí.

Další normativa

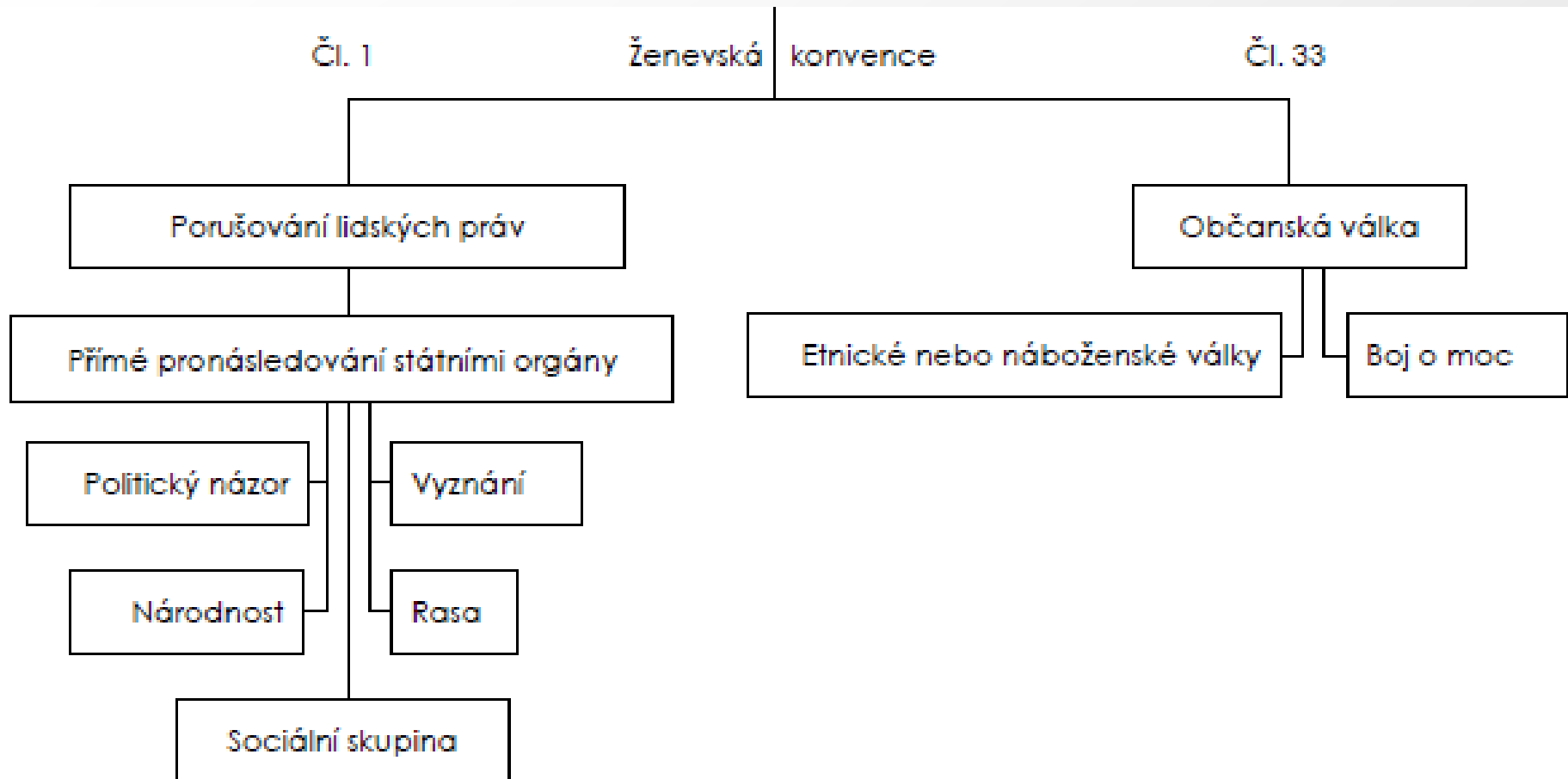
- ❏ Úmluva Organizace africké jednoty (Organization of African Unity, OAU) týkající se specifických aspektů uprchlické problematiky v Africe – 1969.
- ❏ Protokol týkající se postavení uprchlíků z roku 1967.

Ženevská konvence - obsah

Ženevská úmluva i Protokol společně obsahují tři hlavní body:

- Základní definice uprchlíka společně s podmínkami postavení a vyloučení z postavení uprchlíka.
- Právní postavení uprchlíků v azylové zemi, jejich práva a povinnosti, včetně práva na ochranu proti násilnému návratu (*refoulement*) na území, kde by jejich život či svoboda byly v ohrožení.
- Závazky států, včetně spolupráce s UNHCR, při výkonu funkce této organizace a při usnadňování jeho povinnosti dohlížet na aplikaci Úmluvy.

Ženevská konvence

Zdroj: Demuth (2000, s. 38).

Typy válečných konfliktů

- ❖ Typ A: ozbrojený konflikt mezi státy včetně okupace (i částečné).
- ❖ Typ B: boj proti okupaci, boj národů proti koloniálním a rasistickým režimům za sebeurčení.
- ❖ Typ C: ozbrojený konflikt na území smluvní strany mezi jejími ozbrojenými silami a jinými organizovanými ozbrojenými skupinami majícími velení a kontrolujícími část území, jež umožňuje provádět trvalé a koordinované vojenské operace a aplikovat ŽÚ. Nepatří sem izolované násilné činy, vnitřní nepokoje ap.
- ❖ Typ D: každý jiný ozbrojený konflikt na území smluvní strany.

Uprchlík

"Osoba, která se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout, nebo odmítá vzhledem ke shora uvedeným obavám, ochranu své vlasti."

Uprchlík

- **Ekonomičtí uprchlíci** (utekli kvůli špatné hospodářské situaci své země).
- **Političtí uprchlíci** (utekli kvůli represivnímu režimu ve své zemi).
- **Váleční uprchlíci** (utekli kvůli válečné situaci ve svojí zemi).

Uprchlíci v roce 2010

UNHCR regions	Start-2010			End-2010			Change (total)	
	Refugees	People in refugee-like situations	Total refugees	Refugees	People in refugee-like situations	Total refugees	Increase/Decrease	%
Central Africa and Great Lakes	945,200	24,100	969,300	976,300	-	976,300	7,000	0.7%
East and Horn of Africa	779,200	33,900	813,100	858,900	34,300	893,200	80,100	9.9%
Southern Africa	143,400	-	143,400	146,200	-	146,200	2,800	2.0%
West Africa	149,000	-	149,000	168,300	-	168,300	19,300	13.0%
Africa* Subtotal	2,016,800	58,000	2,074,800	2,149,700	34,300	2,184,000	109,200	5.3%
Americas	520,000	293,200	813,200	513,500	290,500	804,000	-9,200	-1.1%
Asia and Pacific	2,666,000	1,189,400	3,855,400	3,793,900	220,200	4,014,100	158,700	4.1%
Europe	1,641,700	5,600	1,647,300	1,605,600	1,000	1,606,600	-40,700	-2.5%
Middle East and North Africa	1,962,300	43,500	2,005,800	1,889,700	51,300	1,941,000	-64,800	-3.2%
Total	8,806,800	1,589,700	10,396,500	9,952,400	597,300	10,549,700	153,200	1.5%

Fig. 11.4

Major source countries of refugees | end-2010

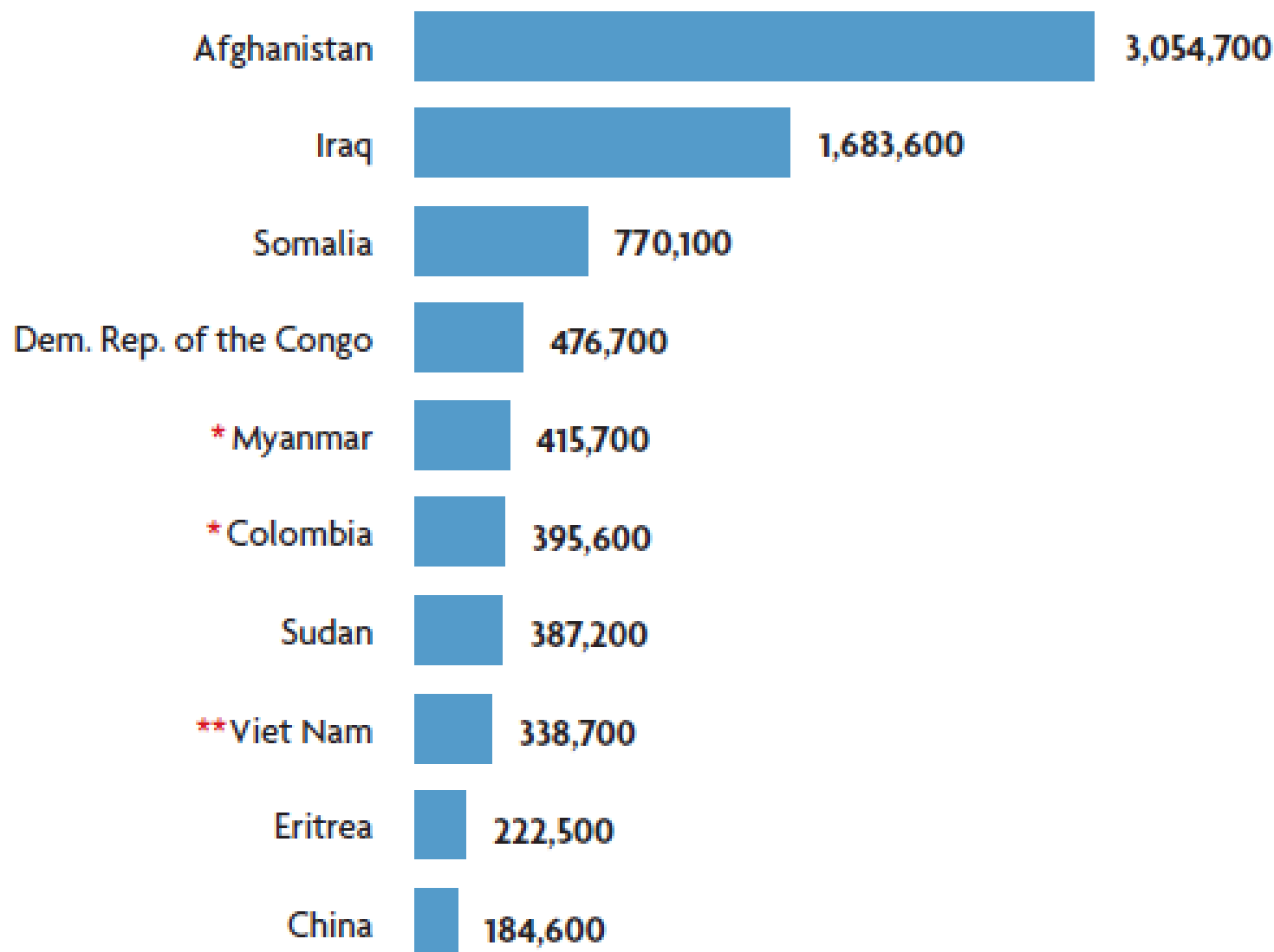

Fig. 11.2

Major refugee hosting countries | end-2010

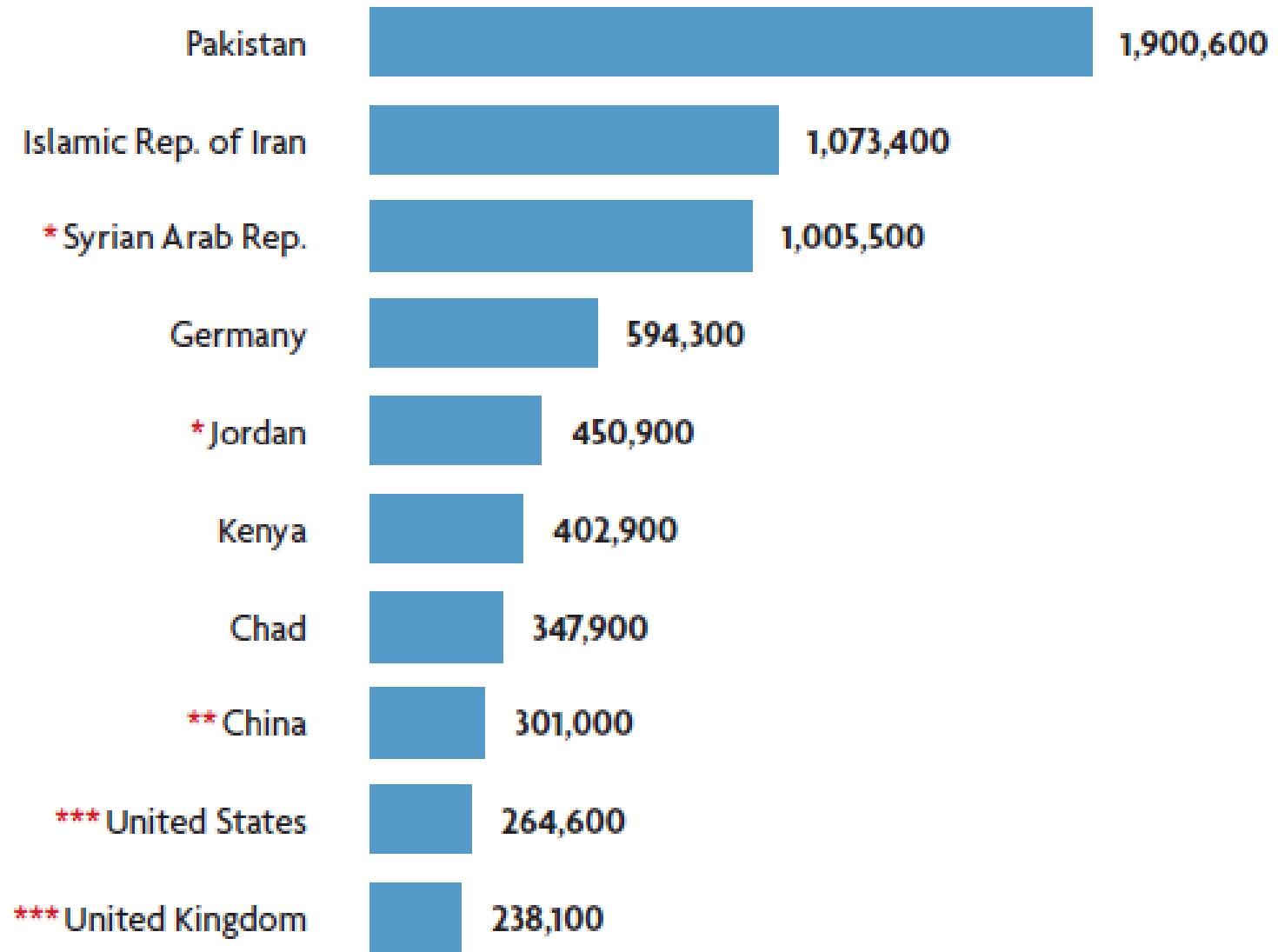
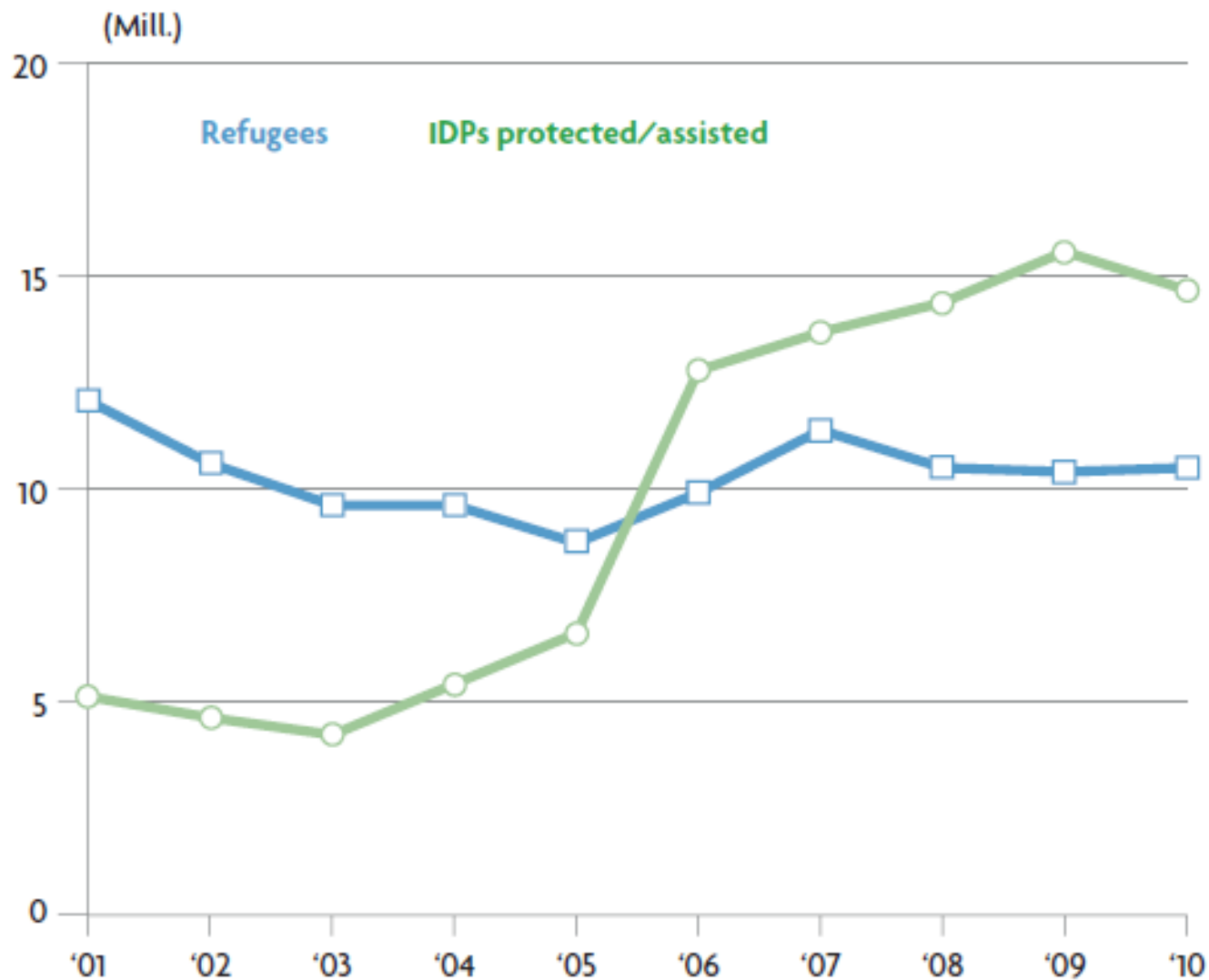

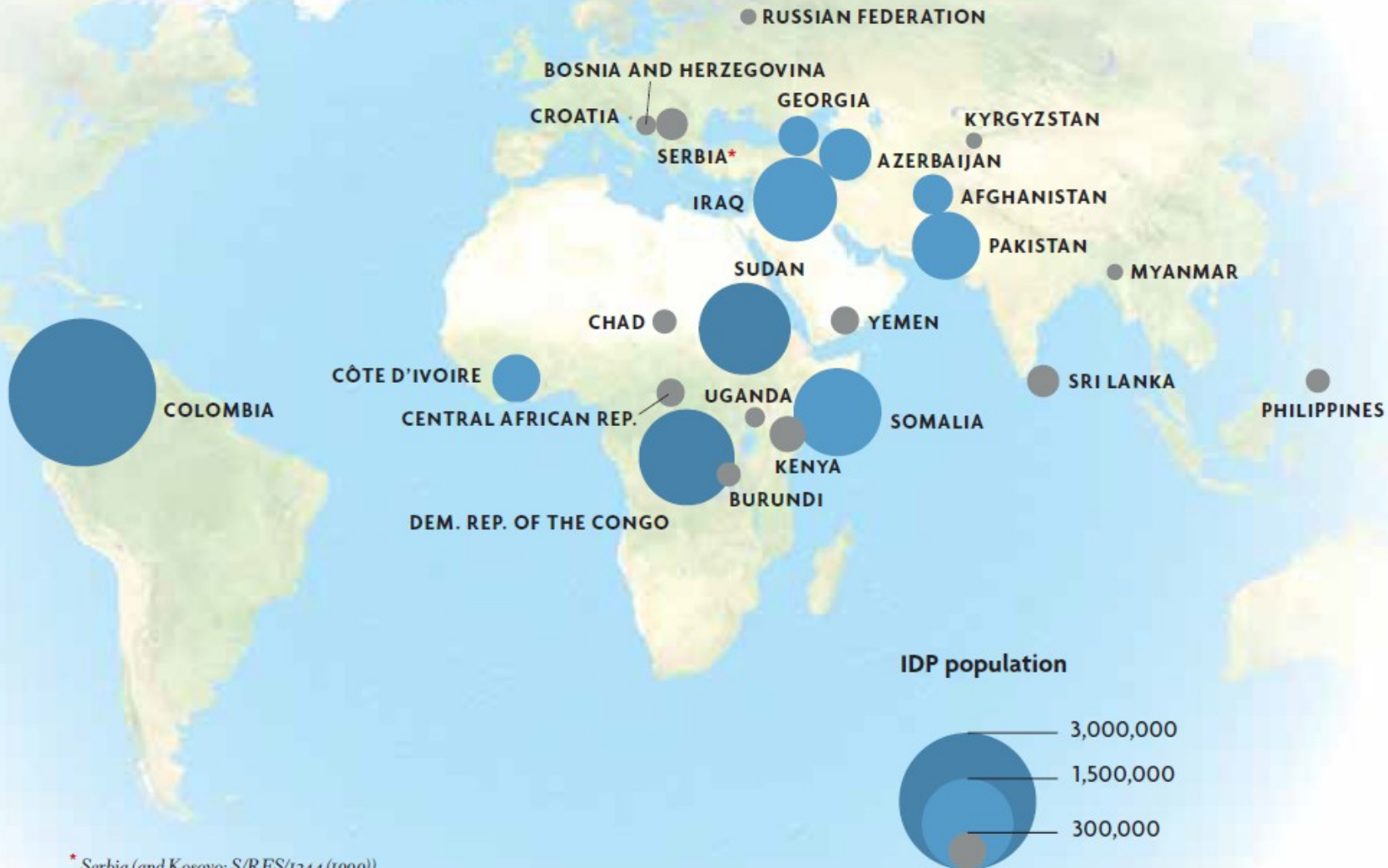
Fig.

II.1

Refugees and IDPs protected/assisted by UNHCR

| 2001-2010 (end-year)

* Serbia (and Kosovo: S/RES/1244 (1999))

Institucionální zajištění

- **Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)**

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

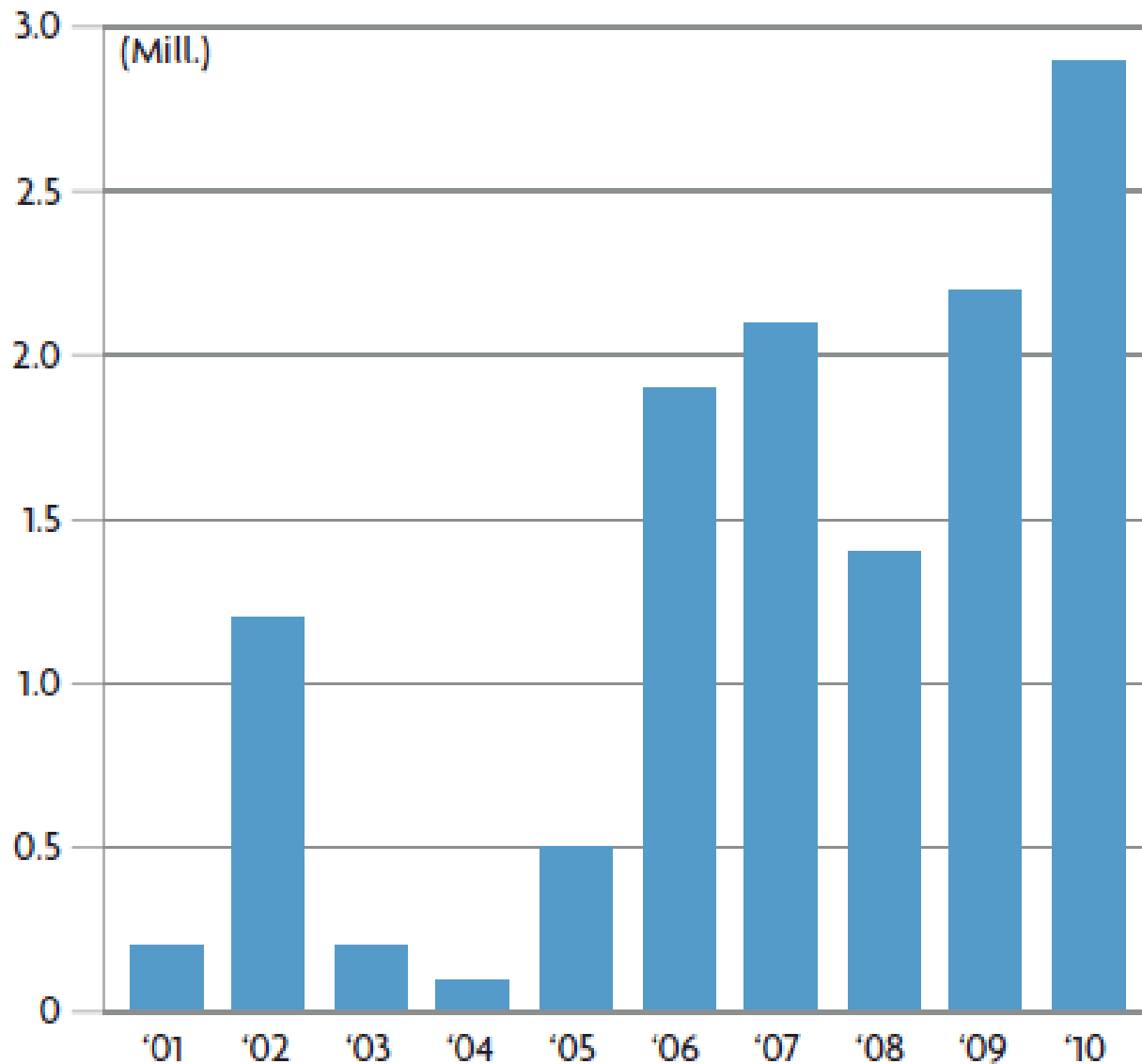
Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)

- Ustaven Valným shromážděním OSN v roce 1950.
- Mezinárodní ochrana, tedy zabezpečení dodržování lidských práv uprchlíků, včetně možnosti ucházet se o azyl, a garanci, že nikdo z nich nebude proti své vůli vrácen do země, kde mu hrozí perzekuce.
- V roce 2003 - přes 5000 zaměstnanců ve 254 kancelářích ve 115 zemích světa.
- Pod ochranou bylo přibližně 20 milionů lidí.
- Partnery je více než 700 mezivládních a nevládních organizací.

Fig. II.5

IDP returns protected/assisted by UNHCR

| 2001-2011

Uprchlické tábory

- Dočasně postavený tábor pro potřeby uprchlíků.
- V uprchlických táborech může žít sta tisíce až miliony lidí.
- Obvykle jsou postaveny a spravovány vládou, Spojenými národy (UNHCR) nebo mezinárodními (např. Červený kříž) či nevládními organizacemi.
- V mnoha případech uprchlické tábory zajišťují jen zcela elementární hygienické podmínky, protože v nich vzniká nebezpečí šíření infekčních nemocí.

Tranzitní evakuační středisko

- ❑ Dočasně postavený tábor pro potřeby pobytu uprchlíků.
- ❑ Uprchlíci zůstávají do té doby, než UNHCR zajistí jejich přesídlení.
- ❑ Mezitím zde mohou žít v bezpečném a stabilním prostředí. Země, do níž budou přesídleni, provádí s kandidáty na přesídlení pohovory.
- ❑ Uprchlíci mají rovněž k dispozici kurzy jazyka i kulturní orientace, a to podle země, která se v budoucnu stane jejich domovem.
- ❑ Je zde poskytována i zdravotní péče a provádějí se lékařské prohlídky.

Tranzitní evakuační středisko Temešvár

- Vzniklo v květnu 2008 jako první svého druhu v Evropě.
- Kapacita 200 osob.
- Poskytuje dočasné obydlí uprchlíkům, kteří potřebují okamžitou evakuaci ze země, do níž původně uprchli.
- Kromě rumunské vlády, IOM a UNHCR se na provozu tranzitního evakuačního střediska podílí i rumunská nevládní organizace Generație Tânără.

Tranzitní evakuační středisko Humenné

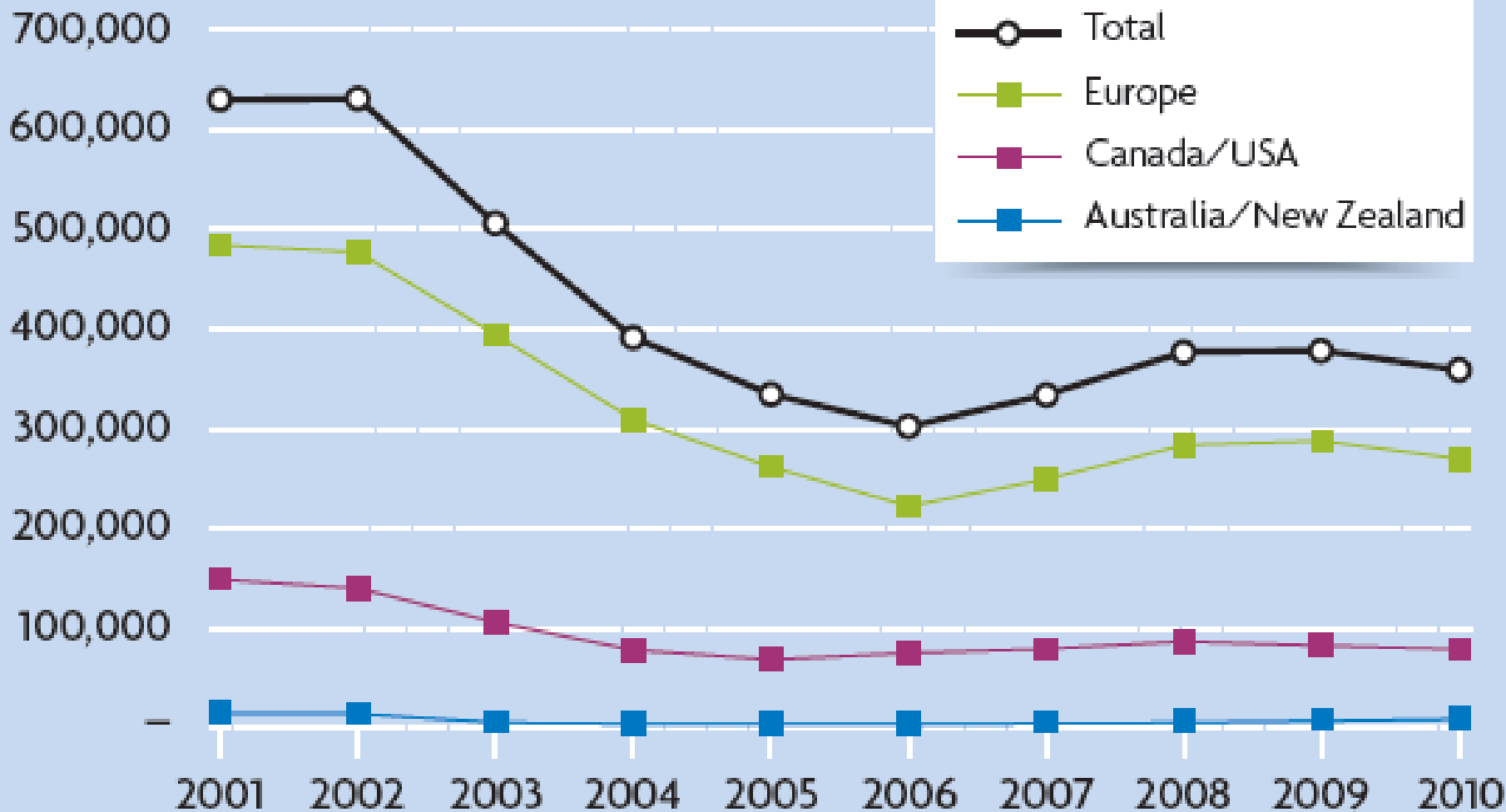
- Poskytuje dočasné ubytování na maximální dobu 6 měsíců těm uprchlíkům, jež je třeba naléhavě evakuovat ze země, kam uprchli, neboť jim v ní hrozí refoulement (návrat do oblasti, kde by čelili pronásledování), anebo žijí v nebezpečných, nestabilních a nelidských podmínkách.
- Středisko sídlí v třípatrových budovách a má kapacitu 100 míst.

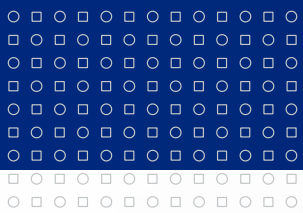

Uprchlické /migrační/ vlny

- 1919 - Ze západního pobřeží Turecka byly vysídleni Řekové.
- 1948 - Palestinci utekli z nově vzniklého Izraele.
- 1968 - Z důvodů intervence sovětských vojsk v ČSSR uteklo ze strachu mnoho obyvatel země.
- 1979 - Z Afghánistánu utíkají lidé do Pákistánu před sovětskou invazí.
- 1992 - Z Bosny a Hercegoviny utekli místní obyvatelé do Rakouska, Německa a Turecka.
- 2003 - Z Darfúru utíkají tisíce lidí před útoky arabských milicí.
- 2011 - Libyjsko-tuniská hranice – až 140 tis. uprchlíků.

Migrační potenciál ČR

Cizinci v ČR I.

- ☒ Pobyt cizinců v ČR se řídí zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a zčásti také zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších úprav.
- ☒ Za cizince se podle zákona považuje osoba, která nemá české státní občanství (resp. ani jedno z jejích státních občanství není české).
- ☒ K 31. 8. 2011 bylo evidováno v ČR **436 319** cizinců, 422 214 pobyt na
- ☒ 12 měsíců a více, z toho 196 408 cizinců s trvalým pobytem.
- ☒ Evidence – Ministerstvo vnitra ČR.

Cizinci v ČR II.

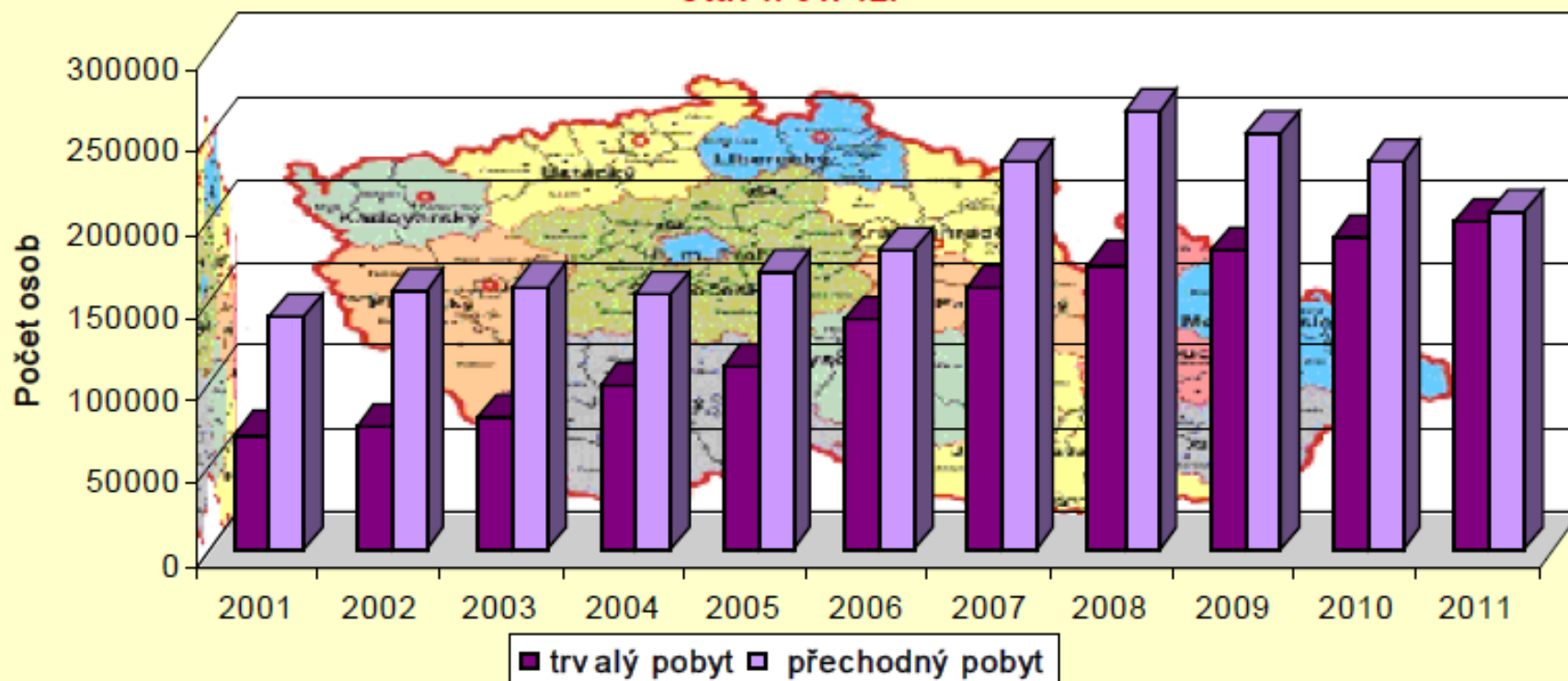
Občané zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu a Lichtenštejnska:

- ❏ registrovaní bez povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu,
- ❏ povolení k přechodnému pobytu,
- ❏ povolením k trvalému pobytu.

Občané zemí mimo EU

- ❏ krátkodobě (obecně do 90 dnů) bez víz,
- ❏ na základě krátkodobých víz do 90 dní,
- ❏ na základě víz nad 90 dní,
- ❏ s povolením k dlouhodobému pobytu,
- ❏ na základě povolení k trvalému pobytu,
- ❏ cizinci s platným azylem.

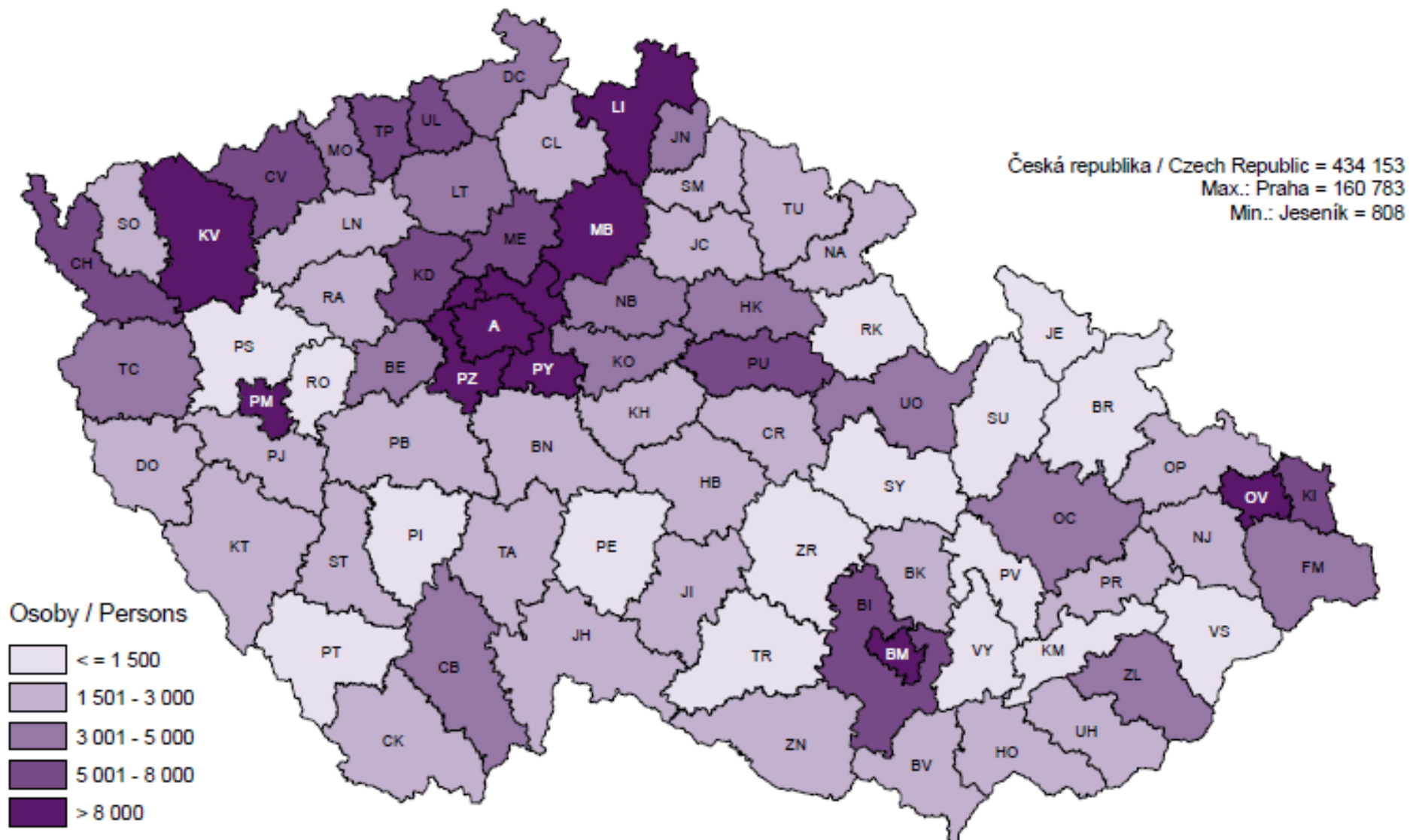
Cizinci s povoleným trvalým a přechodným v ČR
stav k 31. 12.

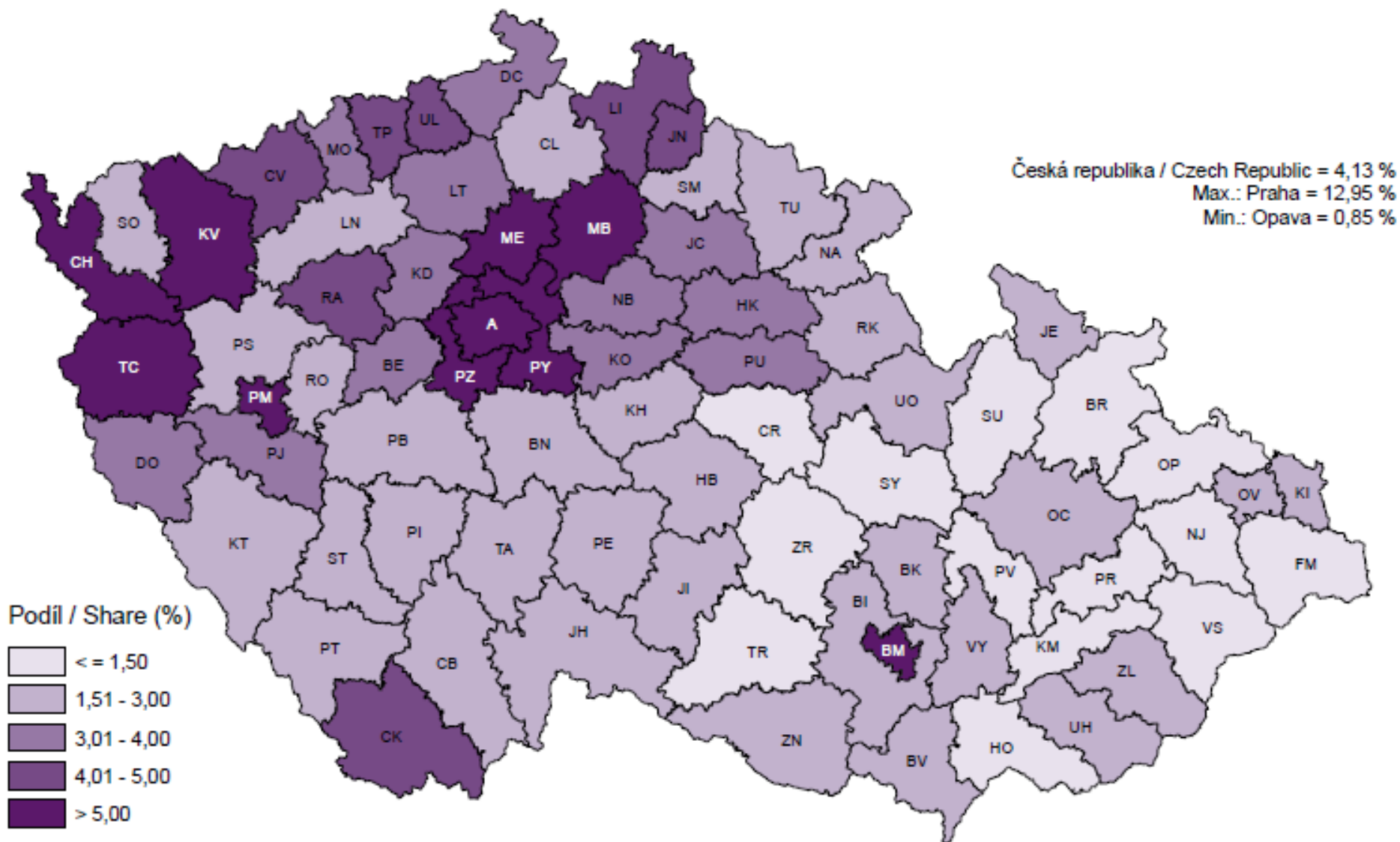
ROZMÍSTĚNÍ CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2011

DISTRIBUTION OF FOREIGNERS IN THE CZECH REPUBLIC; 31 DECEMBER 2011

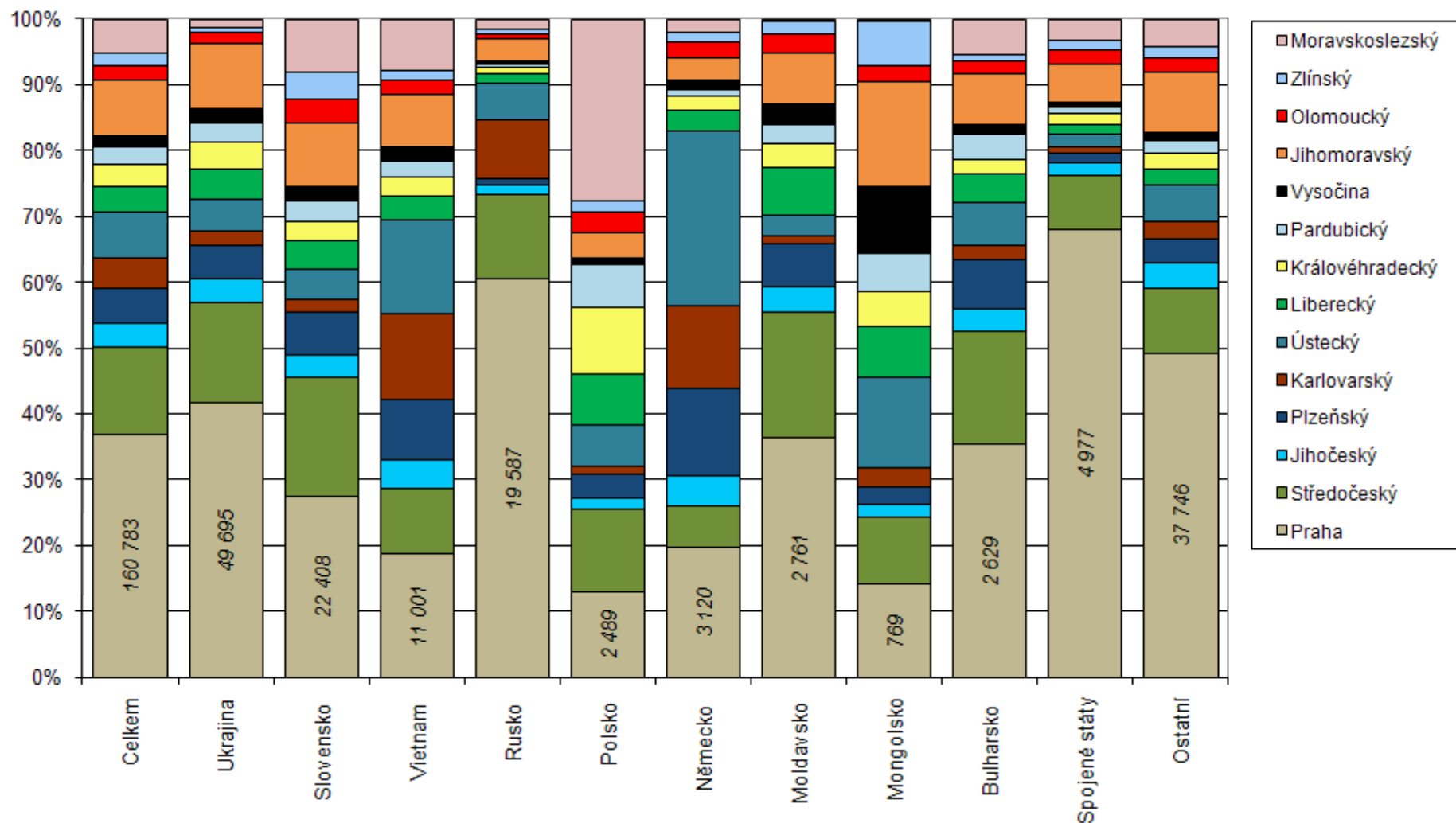
PODÍL CIZINCŮ NA OBYVATELSTVU ČESKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2011

SHARE OF FOREIGNERS IN THE POPULATION OF THE CZECH REPUBLIC; 31 DECEMBER 2011

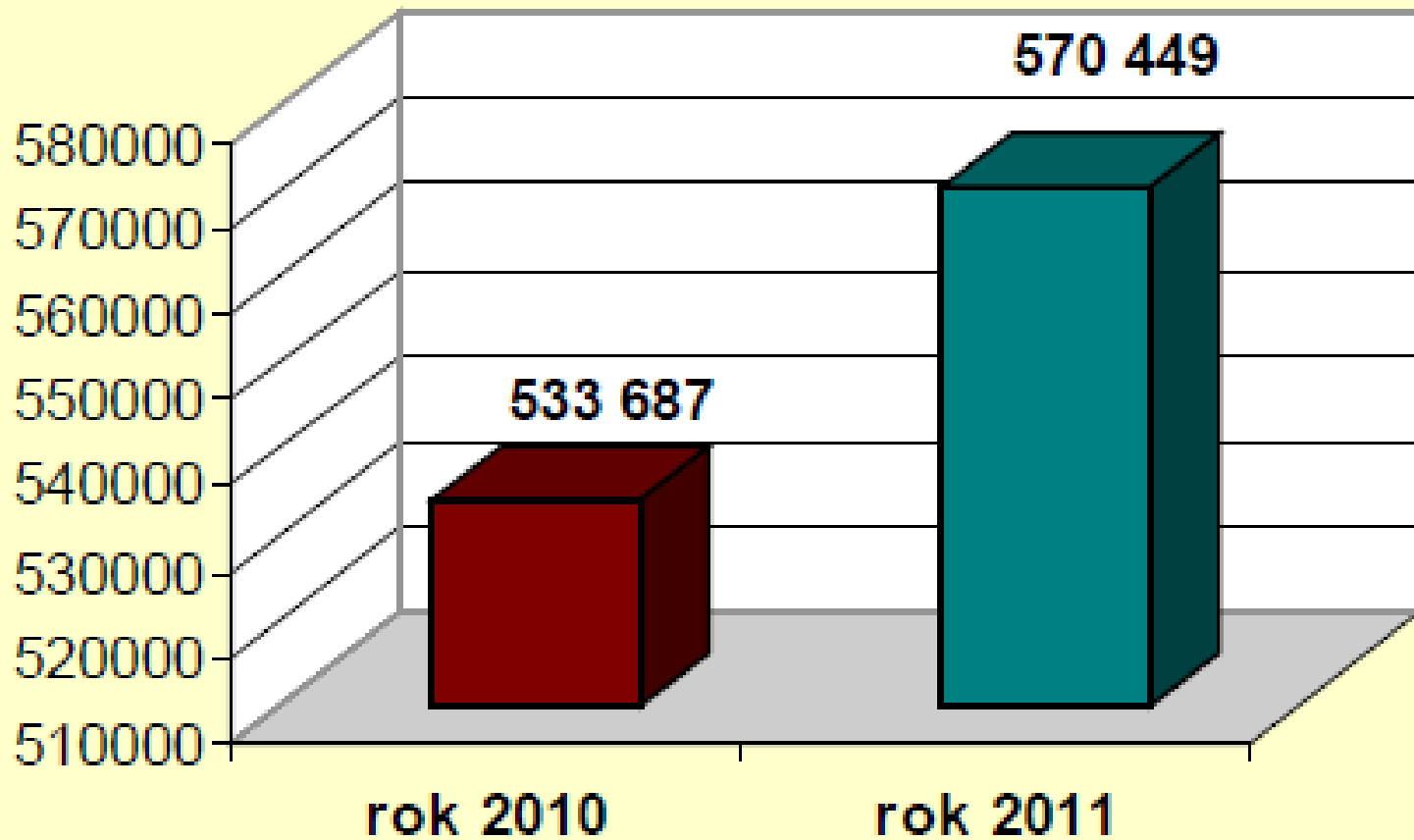
10 nejčastějších státních občanství cizinců v jednotlivých krajích ČR v roce 2011

Top 10 of citizenships by region; Pramen: ČSÚ, RS CPP MV ČR

Počet žádostí o krátkodobé vízum porovnání 2010/2011

☞ Uděleno v roce 2011 – **553 465** víz.

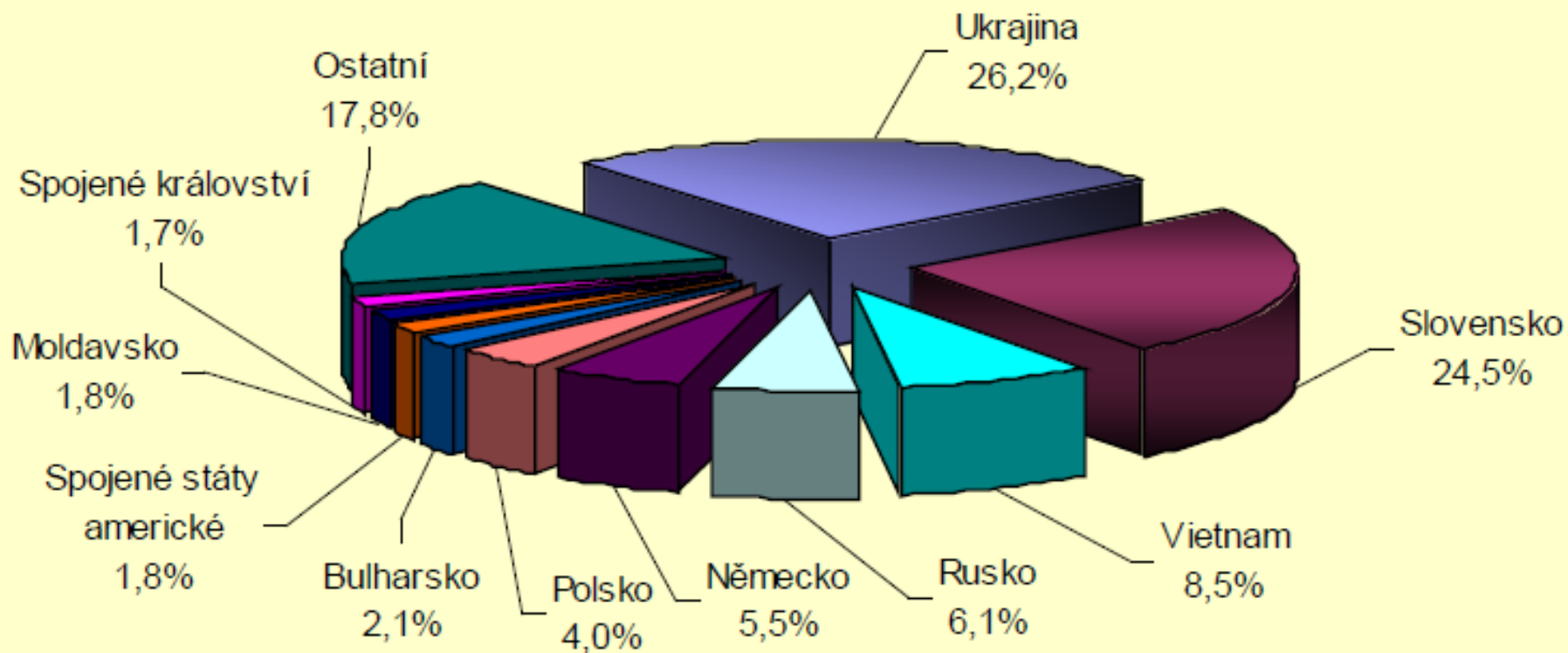

Počet žádostí o udělení dlouhodobého víza podaných na ZÚ ČR – porovnání roku 2010/2011

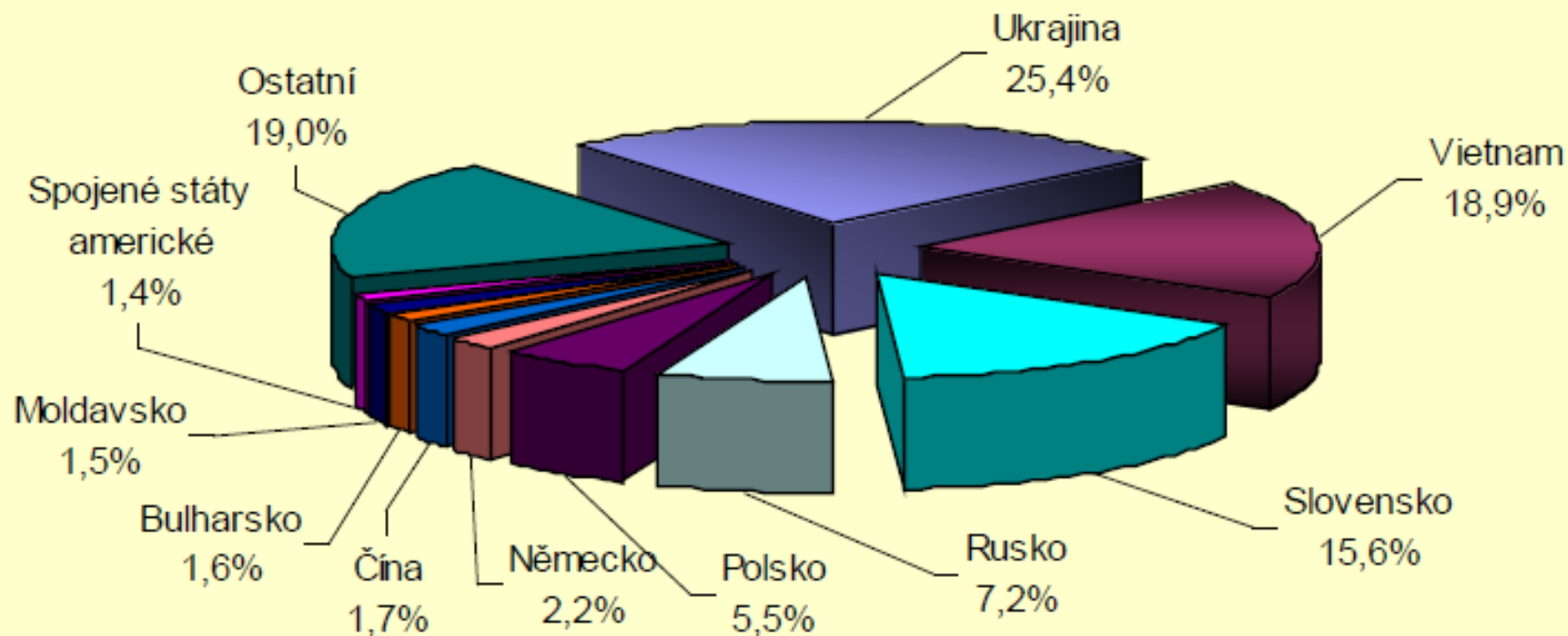
Období roku	1.1.-31.12. 2010	tj.%	1.1.-31.12. 2011	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v %	absolutní číslo
Celkem	17 375	100,0	17 041	100,0	-1,9	-334
z toho TOP 10						
Rusko	4 891	28,1	4 264	25,0	-12,8	-627
Spojené státy americké	2 583	14,9	3 075	18,0	19,0	492
Ukrajina	2 007	11,6	1 795	10,5	-10,6	-212
Kazachstán	761	4,4	798	4,7	4,9	37
Turecko	695	4,0	742	4,4	6,8	47
Korejská republika	466	2,7	574	3,4	23,2	108
Indie	369	2,1	451	2,6	22,2	82
Ázerbájdžán	356	1,8	363	2,1	2,0	7
Japonsko	370	2,1	341	2,0	-7,8	-29
Srbsko	197	1,1	300	1,8	52,3	103

➤ Dlouhodobé vízum uděleno v roce 2011 v **10 462** případech.

Cizinci s povoleným přechodným pobytem v ČR ke dni 31. 12. 2011

Cizinci s povoleným trvalým pobytem v ČR ke dni 31. 12. 2011

Zaměstnávání cizinců – vývoj v letech 2001 až 2011 (stav ke dni 31.12.)

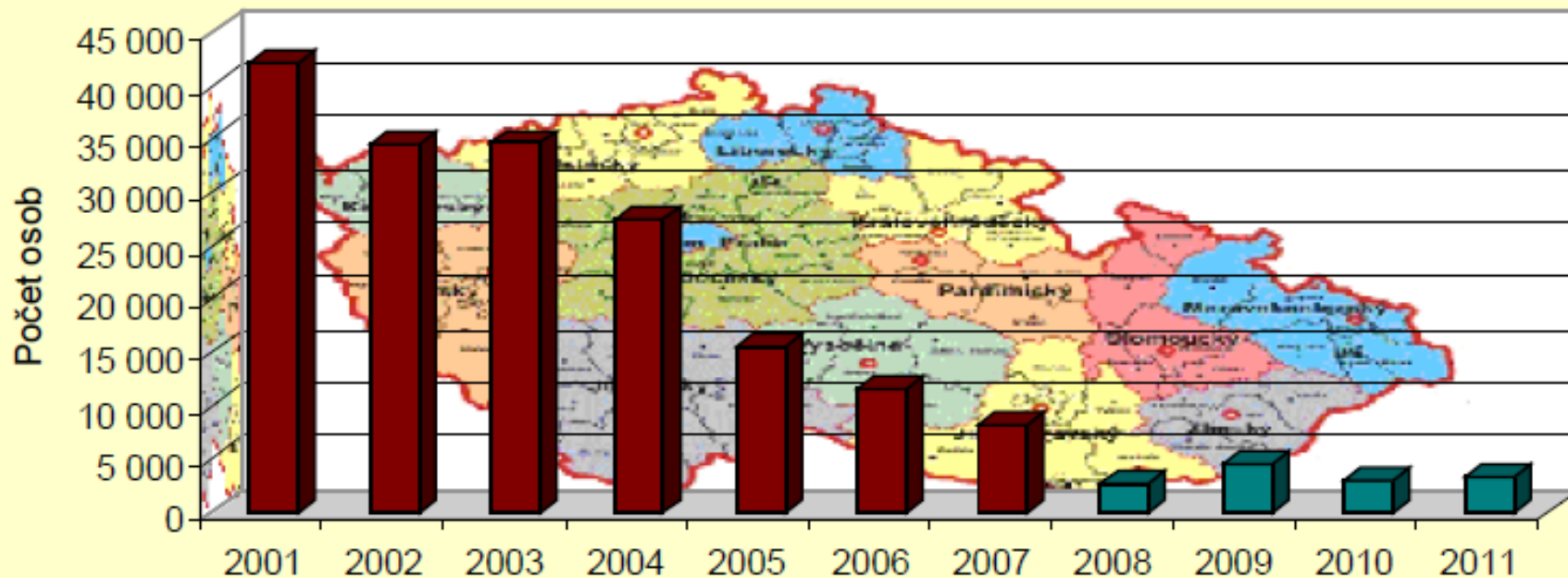
Rok	platná povolení k zaměstnání	informace - cizinci kteří nepotřebují povolení k zaměstnání	registrace/ informace občané SR v postavení zaměstnanců	informace - občané EU/EHP + Švýcarska	Zelené karty	Modré karty
2001	40 097	-	63 555	-	-	-
2002	44 621	-	56 558	-	-	-
2003	47 704	-	58 034	-	-	-
2004	34 397	747	-	72 840	-	-
2005	55 210	2 659	-	93 867	-	-
2006	61 452	6 777	-	116 846	-	-
2007	85 351	10 140	-	144 751	-	-
2008	128 934	14 516	-	141 101	-	-
2009	73 663	17 680	-	139 315	51	-
2010	49 118	22 126	-	143 997	126	-
2011	36 640	26 510	-	154 560	148	4

Poznámka: Pramen - MPSV ČR

Počet zahraničních pracovníků evidovaných úřady práce – porovnání roku 2010/2011

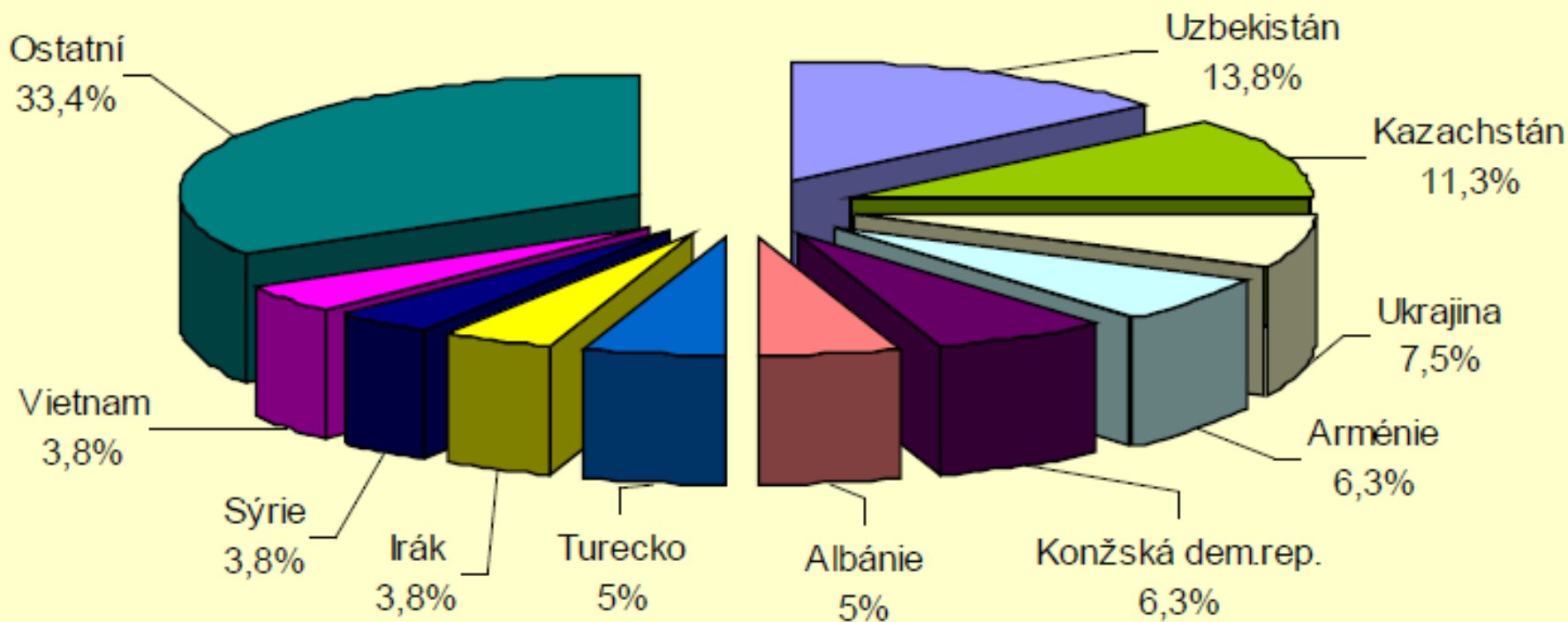
Stav roku	k 31.12. 2010	tj.%	k 31.12. 2011	tj.%
Celkem zahraničních pracovníků	215 367	100,0	217 862	100,0
z toho TOP 10*				
Slovensko	100 727	46,8	106 425	48,8
Ukrajina	42 139	19,6	35 250	16,2
Polsko	19 049	8,8	19 718	9,1
Bulharsko	5 667	2,6	7 007	3,2
Rumunsko	4 815	2,2	6 372	2,9
Rusko	3 658	1,7	3 931	1,8
Mongolsko	3 548	1,6	3 194	1,5
Moldavsko	3 497	1,6	2 827	1,3
Vietnam	3 132	1,5	2 776	1,3
Německo	3 070	1,4	2 643	1,2

Vývoj nelegální migrace na území České republiky v letech 2001 - 2011

Poznámka: vstup České republiky do Schengenu (resp. 21.12.2007)

**Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici v roce 2011
státní příslušnosti**

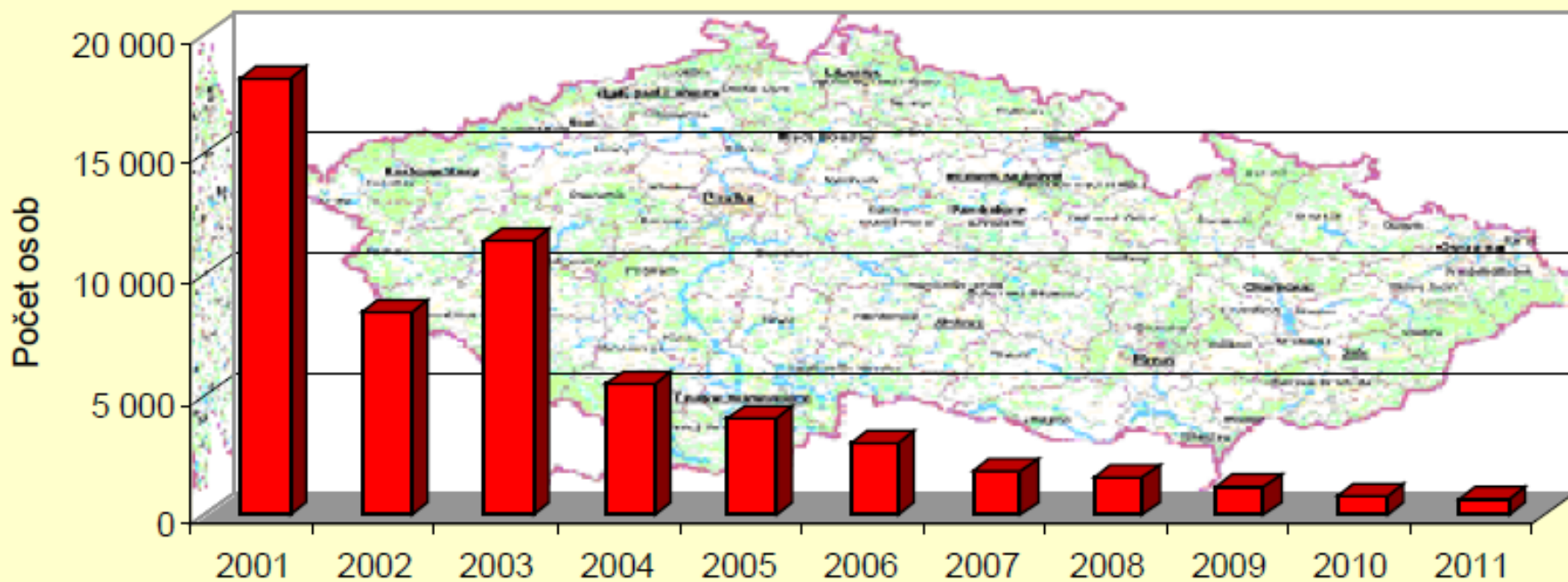
Azylové řízení ČR

- ❖ Zákon č. 325/1999 Sb. o azylu.
- ❖ Sdělení č. 208/1993 o Úmluvě o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícím se právního postavení uprchlíků.
- ❖ Azyl vydává Ministerstvo vnitra ČR.
- ❖ Vydává se průkaz povolení k pobytu azylanta se vydává na 5 let. Azyl má trvalý charakter.
- ❖ V roce 2011 v ČR o mezinárodní ochranu zažádalo **756** osob -> 113 osobám vydán azyl.

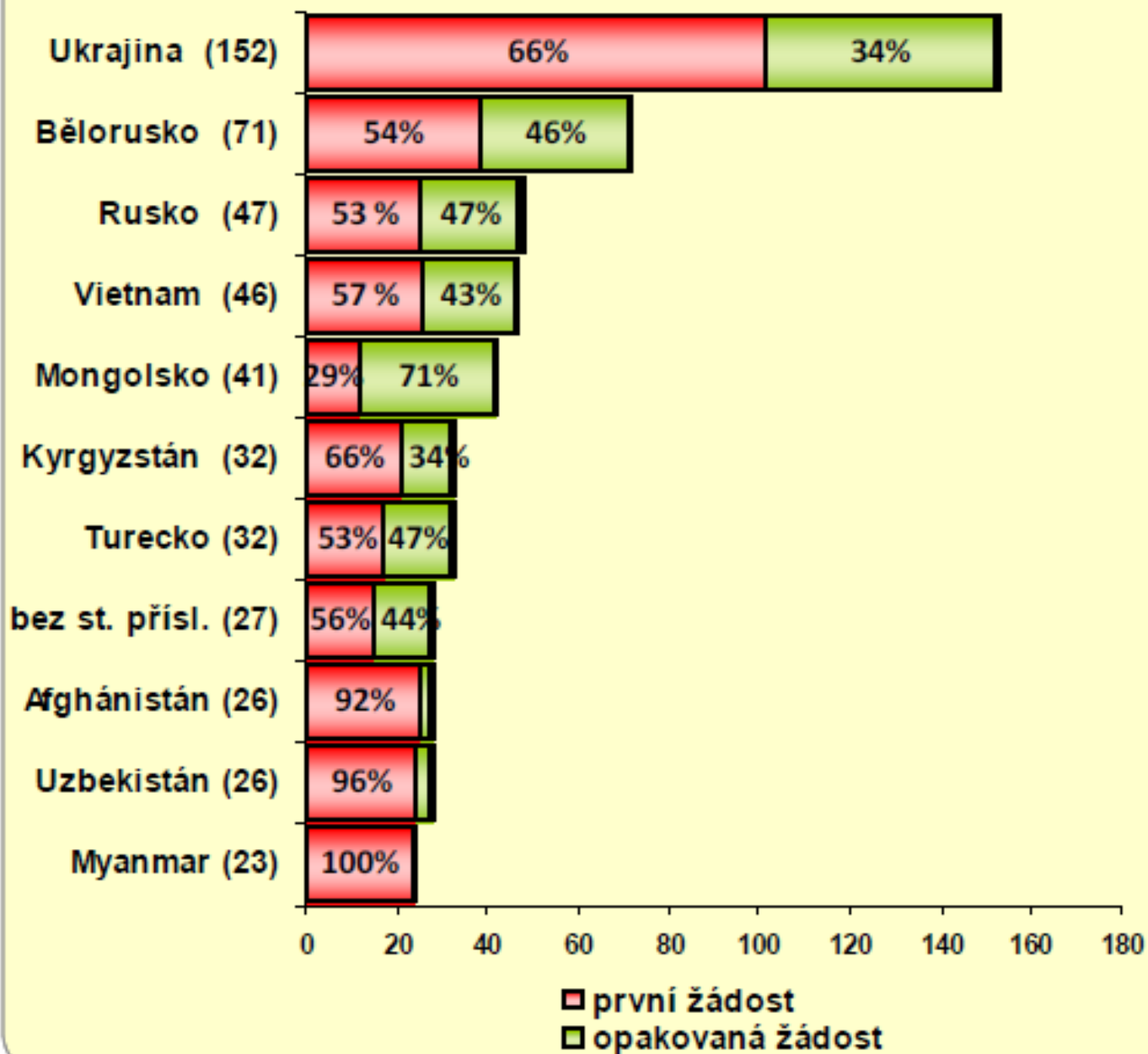
Azylové řízení ČR

- Institut strpění (vízum nad 90 dnů a povolení k dlouhodobému pobytu, které na sebe navazují).
- Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany.
- Dočasná ochrana.
- Doplnková ochrana.
- Azyl včetně azylu z humanitárních důvodů.
- Trvalý pobyt z humanitárních důvodů nebo z důvodů hodných zvláštního zřetele.
- Humanitární důvody, které činí z cizince rodinného příslušníka občana EU nebo rodinného příslušníka cizince pobývajícího dlouhodobě v ČR.

Vývoj počtu žadatelů o mezinárodní ochranu
v České republice v letech 2000 - 2011

TOP 10 státních příslušností žadajících o mezinárodní ochranu v roce 2011

Počet udělených azylů – srovnání let 2010 a 2011

Státní příslušnost	Rok 2010		Státní příslušnost	Rok 2011	
	Azyl udělen	tj. % z celku		Azyl udělen	tj. % z celku
Myanmar	43	34,4	Myanmar	23	20,4
Rusko	18	14,4	Rusko	18	15,9
Ukrajina	11	8,8	Uzbekistán	15	13,3
Kyrgyzstán	7	5,6	Bělorusko	12	10,6
Sýrie	6	4,8	Afghánistán	10	8,8
Arménie	5	4,0	Ukrajina	9	8,0
Kuba	5	4,0	Irák	6	5,3
Sierra Leone	4	3,2	bez státní příslušnosti	4	3,5
bez stát. přísl.	3	2,4	Kazachstán	4	3,5
Irák	3	2,4	Kyrgyzstán	3	2,7
ostatní	20	16,0	ostatní	9	8,0
Celkem	125	100,0	Celkem	113	100,0

Azylová zařízení v ČR

- **Přijímací středisko** – pobyt za účelem provedení identifikačních úkonů, sepsání žádosti o azyl, lékařského vyšetření apod.
- **Pobytové středisko** - slouží k ubytování žadatelů o udělení azylu do doby nabytí právní moci rozhodnutí o udělení azylu.
- **Integrační azylové středisko** - slouží k přechodnému ubytování cizinců, kterým byl udělen azyl.

**Integrační azylové středisko
Předlice**

**Integrační azylové středisko
Česká Lípa**

**Integrační azylové středisko
Jaroměř**

**Pobytové středisko
Kostelec nad Orlicí**

**Pobytové
středisko Havířov**

**Přijímací středisko
Praha - Ruzyně**

**Přijímací
středisko Zastávka**

**Integrační azylové
středisko Brno**

Kapacita přijímacích a pobytových středisek

Typ azylového zařízení	Kapacita
Přijímací střediska	
Zastávka	202
Praha-Ruzyně	45
Celkem přijímací střediska	247
Pobytová střediska	
Havířov	151
Kostelec nad Orlicí	275
Celkem pobytová střediska	426

Kapacita integračních azylových středisek

IAS	Počet ubytovacích jednotek	Počet lůžek
Jaroměř	10	36
Předlice	12	44
Brno	4	20
Česká Lípa	6	26
Celkem	32	126

Problémy azylové politiky

- Nízké procento udělených azylů.
- Nedostatečné přihlížení k celkové situaci lidských práv v zemích původu.
- Netransparentnost a nekontrolovatelnost azylové procedury.
- Nehumánní jednání se žadateli.
- Problematika čečenských uprchlíků.

Češi v zahraničí

Důvody vystěhování:

- Náboženské
- Sociální
- Politické

Češi v zahraničí

- Do r. 1938 odešlo cca 400 tisíc osob do USA
- Po r. 1968 odešlo cca 250 tisíc osob (západní Evropa, USA, Kanada, méně do Austrálie či na Nový Zéland)
- V r. 1969 imigrovalo 19 tisíc Čechů a Slováků do Kanady
- Po r. 1989 otevření hranic – časté migrace na západ
- Otevření pracovních trhů např. v Irsku, Velké Británii
- Se vstupem ČR do EU se otevřel i pracovní trh, nicméně mnoho zemí si zachovalo výjimky (Německo, Rakousko apod.)
- Počet českých občanů v zahraničí není znám

1. USA 1.637.513+327.522 (Č+ČS)
2. KANADA 79.910+39.760 (Č+ČS)
3. RAKOUSKO 54.627
4. SRN cca 50.000
5. SLOVENSKO 46.801
6. V. BRITÁNIE cca 40.000
7. ARGENTINA cca 30.000
8. AUSTRÁLIE 21.196+6.000 (Č+ČS)
9. FRANCIE cca 20-30.000
10. ŠVÝCARSKO cca 12-15.000

11. IRSKO cca 11.000
12. CHORVATSKO 10.500
13. UKRAJINA 5.917
14. ŠVÉDSKO cca 5-7.000
15. BELGIE cca 4.000
16. ITÁLIE cca 4.000
17. JAR cca 4.000
18. IZRAEL cca 3.000
19. NIZOZEMÍ cca 3.000
20. RUSKO cca 3.000